

ŽUPA MATERINSTVA BDM
HRVATSKA TIŠINA
BiH – 76 230 BOSANSKI ŠAMAC

Broj: _____

H. Tišina, 10. 3. 2005.

ŽUPNA CRKVA MAJČINSTVA BDM

**PROGRAM REKONSTRUKCIJE I SANACIJE DEVASTIRANE ŽUPNE CRKVE U
HRVATSKOJ TIŠINI**

Fra Joso Oršolić, župnik

1. NAZIV PROGRAMA

Župna crkva Majčinstva BDM u Hrvatskoj Tišini

2. PROFIL PROGRAMA

Rekonstrukcija i sanacija župne crkve devastirane ratnim razaranjima od 1992. do 1995.

3. ORGANIZATOR PROGRAMA

Rimokatolički župni ured Hrvatsk Tišina

4. KOORDINATOR PROGRAMA

Rimokatolički župni ured Hrvatska Tišina

5. VODITELJ PROGRAMA

Fra Joso Oršolić, župnik

6. UČESNICI PROGRAMA

- Rimokatolički župni ured Hrvatska Tišina
- Vjernici župe Hrvatska Tišina

7. SAVJETNICI PROGRAMA

- Građevinski odbor za rekonstrukciju i sanaciju devastirane župne crkve u H. Tišini
- Ekonomsko vijeće župe Hrvatska Tišina
- Pastoralno vijeće župe Hrvatska Tišina

8. POLAZIŠTE I OPRAVDANOST PROGRAMA

U vremenu domovinskog rata sjeverna Bosna, posebno Bosanska Posavina, bila je izložena potpunoj destrukciji vjerskih, stambenih i svih drugih objekata a stanovnici prognani u Hrvatsku i zemlje Zapada.

Tek od 2000. godine započeo je postupni povratak prognanika čiji se broj stalno povećava. Pored obnove kuća, gospodarskih i drugih objekata, obnova crkve je garancija povratka i opstanka katolika u Hrvatskoj Tišini.

9. PRIKAZ POSTOJEĆEG STANJA

U Hrvatskoj Tišini, općina Bosanski Šamac, 1972. godine izgrađena je župna crkva Majčinstva BDM.

Crkva je projektirana kao jednovolumenska građevina u pravcu istok-zapad, dimenzija 34,70x14, 20 m. Korisna površina objekta je 434,00 m².

Na istočnoj strani, glavnog pročelja, nalazi se natkriveni trijem, a u zapadnom dijelu, u prizemlju, župni ured i sakristija dok je na katu vjeronaučna dvorana do koje vodi dvokrako stepenište.

Objekat je konstruktivno riješen u rasteru (4,65 m) armiranobetonskih stubova i horizontalnim armiranobetonskim serklažima.

Krovni nosači su čelične rešetke, a ispune zidova od pune i fasadne opeke debljine 40 cm.

Crkva je tijekom ratnog perioda 1992.- 1995. pretrpjela djelomičnu devastaciju:

- crkveni toranj je potpuno devastiran miniranjem, te se mora izgraditi novi.
- pokrov, strop, instalacija i sva oprema su otuđeni,
- krovna čelična konstrukcija zbog dugotrajne izloženosti atmosferilijama pretrpjela je znatno oštećenje i morat će se zamijeniti novom čeličnom konstrukcijom,
- svi konstruktivni armirano-betonski nosači, zidovi od opeke, međukatna galerijska ploča nisu pretrpjeli oštećenja kojim bi se narušila njihova konstruktivna svojstva.

10. PROJEKTNI PROGRAM

Postojećoj lokaciji, u pejzažu širokih beskrajnih vidika, odgovraju arhitektonske forme jakih masa. Samo tako je moguće uravnosteziti i povezati vidike pejzaža i volumene arhitekture. Crkva i župna kuća svojim volumenom formiraju sa dvije strane dvorište otvoreno prema ulici što je karakteristika za lokalnu arhitekturu.

Znatno udaljeno pročelje crkve od ulice, čitavom širinom parcele stvara prostor za otvoreni trg ispred crkve. Odvajanje trga i dvorišta – parka kompleksa moguće je postići jedino dominantnim volumenom zvonika.

Da bi se uskladili opći prostorni odnosi nužno je izdiferencirati raspored planova crkve, zvonika i župne kuće. Objekat crkve karakteriziraju uniformirani arhitektonski elementi vertikalnih stupova i horizontalnih greda.

Zadatak projektanta je da volumene arhitekture uravnoteži i poveže s vidicima pejzaža i postojećim objektom.

Novim projektom bi se zadržali stari gabariti objekta postojeća armirano-betonska konstrukcija i zidovi.

U rekonstrukciji treba koristiti forme koje će nametnuti snažnu i postojanu sliku objekta s ciljem postizanja monumentalnosti i sakralnosti.

11. KRONOLOGIJA PROGRAMSKIH AKTIVNOSTI

Planirano je da se program realizira u pet faza kako slijedi:

A. Prva faza

- osnivanje Odbora za gradnju crkve
- izrada dokumentacije za rekonstrukciju i sanaciju objekata
- izvršenje svih pripremnih radova – raščišćavanje ruševina i uklanjanje devastiranih dijelova konstrukcije.

B. Druga faza

- ugradnja krovne konstrukcije i pokrova
- ugradnja svih portala i prozora

C. Treća faza

- izgradnja tornja
- izrada vanjske fasade

D. Četvrta faza

- projektiranje dokumentacije za enterijere
- izrada enterijera

E. Peta faza

- projektiranje vanjskog uređenja trga i parka
- vanjsko uređenje trga i parka

12. FINANSIRANJE PROGRAMA

Elaboratom Procjene ratne štete (15/03) ustanovljeno je da ratna šteta na crkvi, tornju, župnoj kući i crkvenom dvorištu iznosi 1.508,560 KM (milijun petsto osam tisuća i petsto šezdeset KM).

Implementiranje programa ovisi od dinamike prikupljanja potrebnih sredstava. Očekujemo da će u realizaciji programa sudjelovati:

- Rkt župni ured H. Tišina
- Ordinarijat Vrhbosanski
- Provincijalat Bosne Srebrene
- Općina Bosanski Šamac
- Županija Posavska
- Općina Domaljevac-Šamac
- Ministarstvo za raseljena lica i izbjeglice BiH

13. KORISNICI PROGRAMA

Povratnici i stanovnici župe, te župljani oklnih mjesta Bosanske Posavine i Hrvatske svih uzrasta.

14. TRAJANJE PROGRAMA

Tri godine.

15. OČEKIVANI REZULTATI

Rekonstrukcijom i sanacijom župne crkve u H. Tišini stvorili bi se uvjeti za realizaciju održivog povratka u župu Hrvatsku Tišinu.

Fra Joso Oršolić, župnik